

Vergaderjaar 1985–1986

18 904**Invoering van de mogelijkheid van uitkoop van kleine minderheidsbelangen in naamloze en besloten vennootschappen****Nr. 6****MEMORIE VAN ANTWOORD**

Ontvangen 18 november 1985

Algemeen

De leden van de fractie van de P.v.d.A., die met belangstelling van het wetsontwerp hadden kennis genomen, vroegen of er gegevens zijn omtrent de in de praktijk bestaande behoefte aan de voorgestelde regeling. In de memorie van toelichting is in herinnering gebracht dat de voorgestelde regeling zowel in als buiten de Staten-Generaal al geruime tijd wordt bepleit. De pleitbezorgers hebben het oog op de situatie dat, bij voorbeeld na een openbaar bod, alle aandelen zich op slechts een klein deel na in één hand bevinden. Voor een moedermaatschappij kunnen aan een dergelijke situatie grote bezwaren zijn verbonden. De regeling beoogt dan uitkomst te bieden. Omtrent de mate waarin op de betreffende artikelen in rechte een beroep zal worden gedaan is geen betrouwbare voorspelling te doen. Men mag evenwel verwachten dat het bestaan van de mogelijkheid het treffen van een regeling in der minne over de overdracht van de nog resterende aandelen zal bevorderen.

Deze leden vroegen aandacht voor de positie van houders van prioriteitsaandelen. Zij vroegen in hoeverre aan een redelijk belang bij zeggenschap van deze houders tegemoet kan worden gekomen.

Aan deze prioriteitsaandelen zijn bijzondere zeggenschapsrechten verbonden. Zij beogen vaak een waarborg te vormen, bij voorbeeld tegen overvallen van derden. De overwegingen die geleid hebben tot uitgifte van dergelijke aandelen behoren te worden gerespecteerd. Daar komt bij dat de bijzondere aard van deze aandelen het moeilijk maakt daarvan de prijs te bepalen. Derhalve zal bij nota van wijziging lid 4 alsnog in die zin aangevuld worden dat de vordering ook moet worden afgewezen als een gedaagde aandeelhouder zich beroept op het feit dat aan zijn aandelen bijzondere zeggenschapsrechten verbonden zijn.

Met genoegen constateerde ik dat de leden van de C.D.A.-fractie met het wetsvoorstel konden instemmen. Zij verwezen er terecht op dat vooral in concernverhoudingen, veelal door fusies ontstaan, uitkoop een oplossing kan bieden voor problemen die aan voortdurende aandeelhouderschapen van zeer kleine minderheden zijn verbonden. Zij bepleitten een speedige invoering van het voorstel. Ik zal daaraan gaarne mijn medewerking verlenen.

Enig artikel

De leden van de fractie van de P.v.d.A. deden de suggestie om in de wet een minimum uitkoopprijs op te nemen, waarbij als criterium zou kunnen gelden de waarde van het belang in het economische verkeer. Naar ik meen zal een dergelijke bepaling weinig kunnen toevoegen aan hetgeen het wetsvoorstel thans reeds voorschrijft omtrent de prijsbepaling. Indien partijen zelf niet tot overeenstemming komen, kan de rechter zich omtrent de waarde van de over te dragen aandelen door deskundigen laten voorlichten. De rechter en de deskundigen zullen daarbij uiteraard acht slaan op de waarde die de aandelen in het economisch verkeer zouden vertegenwoordigen. Veelal zal die prijs niet gemakkelijk te bepalen zijn; de kans is groot, dat als er in de laatste jaren al handel is geweest, de moedermaatschappij de enige is geweest die wel wilde kopen.

De leden van de C.D.A.-fractie wilden geïnformeerd worden over een personele uitbreiding van de ondernemingskamer. Zij meenden dat partijen groot belang kunnen hebben bij een voortvarend verloop van de procedure. Naar aanleiding van de vragen van de P.v.d.A.-fractie heb ik opgemerkt dat moeilijk is te voorspellen in hoeveel gevallen de hier geschapen wettelijke mogelijkheid van uitkoop tot een procedure voor de ondernemingskamer zal leiden. Ik verwacht niet dat de nieuwe regeling tot zoveel procedures zal leiden dat onmiddellijke uitbreiding van de ondernemingskamer noodzakelijk zal zijn. Meer aannemelijk is dat de regeling het komen tot een vergelijk zal bevorderen. Onnodige vertraging van de procedure als gevolg van een aanzienlijke groei van het aantal door de ondernemingskamer te behandelen zaken valt dan ook, naar het zich nu laat aanzien, niet te vrezen.

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen zich voorts af of er niet een voorziening moet worden getroffen in de gevallen waarin onbekend is wie de houder van de uit te kopen aandelen is. Indien een dergelijke situatie zich voordoet zullen deze aandeelhouders moeten worden gedagvaard op de wijze van artikel 2, onder 7°, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Deze mogelijkheid van de openbare dagvaarding bestond reeds ten aanzien van houders van toonderaandelen die uit dien hoofde onbekend waren. Per 1 oktober 1985 is in werking getreden de Wet van 3 juli 1985, Stb. 384, houdende wijziging van de bepalingen die betrekking hebben op de betekening van exploiten in burgerlijke zaken. Deze wet heeft de mogelijkheid van de openbare dagvaarding uitgebreid tot aandeelhouders die niet bij name bekend zijn.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes